

osobou; plně tuto úlohu, měl kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeje k souvislosti jednotlivých míst článků, vyhledati jejich, třeba zastřený smysl, a uvážiti i dosah článků, t. j. uvážiti, jak nepodjatý čtenář bude jednotlivým článkům rozuměti a které představy budou v něm vyvolány jednotlivými články o soukromém obžalobci a o jeho jednání. Tyto zjišťovací výroky bylo pak podle § 270 čís. 5 tr. ř. náležitě odůvodniti poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou. Kmetický soud v rozsudku těmito požadavkům nevyhověl. Z porovnání doslovu pozastavených článků se zjištěním jejich smyslu, jak byl pak podroben právnímu posouzení, je patrné, že rozsudkový výklad pracuje i s předpoklady, jež nejsou převzaty přímo z doslovu článků, vykládaných ostatně souborně, nikoli jednotlivě, ač přece články, vyšedše v různých číslech částečně různých časopisů, znamenaly navenek projevy samostatné. Rozsudek neuvádí vůbec, kterými závěry a úvahami dospěl ke svému zjišťovacímu výkladu smyslu článků.

Čís. 3978.

Jde o obvinění z úplatkářství v běžném slova smyslu, bylo-li tvrzeno o žurnalistovi (o redaktorovi odborného časopisu železničního personálu), že požadoval (přijal) peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčích a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka.

(Rozh. ze dne 27. října 1930, Zm I 73/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 6. prosince 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn ze soukromé obžaloby pro přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

O tom, že by bylo úplatkářstvím — v běžném slova smyslu, jak tomuto pojmu rozumí průměrný čtenář časopisu; zda i v technickém smyslu podle zákona proti úplatkářství, tu nerozhoduje —, kdyby byl soukromý obžalobce jako žurnalista a zvláště jako redaktor odborného časopisu českého železničního personálu požadoval peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčí a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka 3,000.000 Kč, nemůže býti pochybným, ana právě při takové akci byla by musela býti jeho činnost naprosto ryzí a počestná (nezištná), by bylo jasno, že se dal

vésti, pokud takovou akci propagoval, jen věcnými ohledy, svědčícími výlučně ve prospěch železničního personálu, a by se uvaroval výtky, že z peněz pro tuto nouzovou akci určených chtěl těžiti na úkor státem subvencovaných zaměstnanců. Ale právě vzhledem k tomu, že šlo o důležitou státní nouzovou akci ve prospěch státních zaměstnanců a že soukromý obžalobce jako redaktor odborného listu čsl. železničářů byl povinen, by nestranně a nezištně hájil jen zájmy železničního personálu, jest uznati, že o úplatkářství, jak jest obecně pojímáno, mohlo by se za takovýchto okolností mluvit, i kdyby soukromý obžalobce za to, že se v souzeném případě choval, jak bylo jeho povinností, později odměnu požadoval aneb i bez požádání přijal od řečeného družstva, nanejvýš kdyby tato odměna pocházela právě z peněz věnovaných pro onu akci. Vždyť i takové počínání si za konkrétních okolností mohlo by býti způsobilé vzbuditi důvodné podezření, že soukromý obžalobce nesledoval svými články a svou propagací nezištně a naprosto věcně zájmy železničního personálu a jen tento zájem při ošacovací akci, jak bylo jeho žurnalistickou povinností, nýbrž že byla jeho propaganda pro družstvo krejčí proniknuta předpokladem, že bude za tuto práci dodatečně odměněn družstvem, že tedy byla jeho agitace vedena očekáváním osobního zisku, nikoli naprostou nestranností jen v zájmu železničního personálu, čemuž se však soukromý obžalobce musel úzkostlivě vyhýbat za daných okolností, neměl-li se vydati nebezpečí výtky úplatkářství. Domnívá-li se stížnost, že by takový výklad byl neudržitelný, an by pak byl úplatkářem každý úředník, který přijme remuneraci, na kterou nemá právní nárok, a vůbec každý, kdo přijímá odměnu mimo rámec svých nároků, ocitá se na zcestí, neuvědomujíc si podstatný rozdíl mezi remunerací, kterou přijímá úředník od nadřízeného úřadu, povolaného k udílení mimořádných odměn, a odměnou, kterou dává úředníku nebo jinému činiteli strana, v jejímž zájmu jednal.

Čís. 3979.

Má-li se zodpovědný redaktor státi účastným výhody § 5 tisk. nov., musí lhůta, stanovená soudem k pojmenování původce býti dodržena; nestačí, že byl původce pojmenován sice po ulynutí této lhůty, ale do vynesení rozsudku první stolice.

Nejde o původce, který může i h n e d býti stíhán a postaven před tuzemský soud, je-li označena jako původce osoba chráněná imunitou.

(Rozh. ze dne 27. října 1930, Zm II 95/30.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně jako soudu kmetského ze dne 17. ledna 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem zanedbání povinné péče podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.